

ХАРАКТЕРИСТИКА АТЛАСНОЇ ТКАНИНИ

А.С. КУЗЬМЕНКО, Т.І. ПОПОВА

Навчально-науковий інститут "Українська інженерно-педагогічна академія"
Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна

При виготовленні швейних виробів дуже важливо враховувати особливості матеріалу, оскільки це впливає на вибір методів обробки та швейного устаткування тощо.

Так, атлас — це тканина, яка здавна використовується в швейній справі. Вона має шовкове переплетення, яке посилює глибину кольору, відбиваючи навіть найменші промені світла.

Зазначимо, що назва тканини відображає її властивості: в перекладі з арабської "атлас" означає "гладкий". Цей матеріал добре тримає форму і майже не мнеться, однак при неправильному пранні може дати усадку. Атлас є універсальним — його використовують не тільки для виготовлення одягу, але й для пошиття скатертин, серветок, постільної білизни та штор.

Відомо, що спочатку атлас виготовляли виключно зі шовкових ниток, сьогодні для його виробництва використовують різні матеріали: бавовну, нейлон, віскозу, поліестер та ацетат. Ці волокна можуть застосовуватися як окремо, так і в комбінації з шовком. Атлас з шовку залишається найдорожчим варіантом завдяки своїй високій якості та вишуканому зовнішньому вигляду.

Незвичайна гладкість атласу зумовлена специфічним плетінням, яке називається «сатиновим». Особливість цього плетіння полягає в тому, що більшість ниток основи виходить на лицьову сторону тканини. Існує також різновид атласу, відомий як двосторонній, який має гладку поверхню як з лицьової, так і з виворітної сторони. Такий ефект досягається завдяки використанню двох наборів ниток основи.

До основних характеристик атласу віднесено: високу міцність; тривалий збереження блиску за умови правильного догляду; відсутність електризації та здатність добре вбирати вологу; легке драпірування; гіпоалергенність (за умови використання натуральних матеріалів).

Вироби з атласу рекомендується зберігати подалі від джерел тепла, це дозволить продовжити термін їх експлуатації. Що стосується прання атласної тканини, то найбільш придатним буде ручний спосіб. Ви також можете випрати атлас у пральній машині, вибравши м'який режим прання. Дану тканину слід прати в холодній воді з використанням миючих засобів, у складі яких нема агресивних речовин [2].

Атласна тканина може бути гладкофарбованою (рис. 1) або візерунчастою (рис. 2). Гладкофарбована атласна тканина передбачає однотонну гладку структуру, а візерунчаста поділяється на наступні види атласу за методом виконання візерунків:

- вишитий (візерунок виконується спеціальними машинами поверх витканого матеріалу);
- друкований (на готову тканину наноситься фарба);
- тиснений (використовується гравірований термовал);
- жакардовий (природний метод: на лицьову сторону виводиться нове плетіння).

Рис. 1. Гладкофарбована атласна тканина

Рис.2. Візерунчаста атласна тканина

Відомо, що атлас часто використовують для створення: святкового та вихідного одягу (вечірніх та весільних суконь, чоловічих костюмів); дитячої та жіночої білизни, чоловічих нічних сорочок; повсякденного одягу (блузок, спідниць); підкладок для пальто, шуб і плащів; домашнього текстилю (постільної білизни, штор і фіранок); аксесуарів і прикрас (парасольок, рукавичок, капелюшків, краваток, бантів) [3].

В окрему категорію виділяють атлас наступних видів, а саме:

- портьєрний - відрізняється високою міцністю;
- взуттєвий атлас - використовують при пошитті пуантів.

Вивчення спеціальних джерел [1, 2, 3] показує, що для атласу характерні наступні переваги:

- гіпоалергенність (пил на цьому матеріалі не накопичується); гігроскопічність (дана тканина пропускає вологу і швидко висихає після прання),
- антистатичність (одяг з даного матеріалу не накопичує статичну електрику); міцність (особливо міцні креп і портьєрний атлас);
- довгий термін служби (ця властивість гарантована при правильному догляді за виробами);

- непрозорість, драпірування (ця перевага часто використовується в декоруванні одягу і кімнат).

Однак визначено і певні недоліки даної тканини: тканина сідає від прання при високій температурі; атлас відрізняється сипучістю, тому якщо порвати атласний виріб, проблематично його «полагодити»; тканина тягнеться (особливо ацетатний атлас), що може призвести до деформації речі; порт'єрний атлас досить важкий, що слід враховувати при використанні виробів з матеріалу.

В ході дослідження також визначено певні рекомендації, які слід враховувати при догляді за одягом з атласної тканини. Так, прати краще виробу вручну, попередньо замочивши в прохолодній воді. Терти і викручувати тканину при пранні не можна. Використовувати рекомендується м'які миючі засоби. Прати в машинці дозволено на мінімальній температурі з виворітного боку через захисну тканину, без віджиму. Деякі атласні речі терплять тільки суху чистку (наприклад, тканини з додаванням ацетату). Зберігати атласні речі бажано в спеціальних чохлах в сухому і прохолодному місці.

Отже, атласна тканина дуже часто використовується при виготовленні швейних виробів, тому питання характеристик тканини, її переваг і недоліків є досить важливими при виборі моделей та встановленні режимів обробки.

Література

1. Атлас (тканина): [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%82%D0%BB%D0%B0%D1%81_\(%D1%82%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BD%D0%B0\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%82%D0%BB%D0%B0%D1%81_(%D1%82%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%BD%D0%B0))
2. Характеристики атласної тканини: <https://maxxima.com.ua/ua/a500744-kak-pravilno-uhazhivat.html>
3. Натуральний атлас - що це: перевага і недоліки, як використовувати: <https://tk.ua/ua/articles/naturalnyy-atlas-hto-eto-preimushchestvo-i-nedostatki-kak-ispolzovat.html>